

Calc. 82, 10. 93, 13. 114, 16. 21. 125, 1. 156, 1. 243, 2. ०कुल 28, 9. 141, 3. ०गया 115, 9. 140, 1. 142, 1. 153, 17. 244, 16. ०शतानि 114, 4. 156, 17. ०कुमार 245, 5. 10. ०कन्या 162, 10. 163, 3. 294, 10. सर्वशाक्यविषये 28, 14. ०रात्र 139, 13. शाक्याधिपति 28, 20. दण्डपाणिः शाक्यः 160, 6. 161, 8. 162, 9. — 2) der Çākja κατ' ἐξοχήν, = Çākjamuni oder Çākjasmīha H. 236, Schol. HALĀJ. 1, 85. Verz. d. Oxf. H. 264, a, 30. fgg. ein Sohn Samgāja's und Vater Cuddhona's (Cuddhoda's; nach den buddhistischen Quellen ist Cuddhoda sein Vater) VP. 4, 22, 3. BHĀG. P. 9, 12, 13. WILSON, Sel. Works 2, 23. ०धर्म HIOUEN-THSANG 1, 34. — 3) = शाक्यभिक्षु ein buddhistischer Bettelmönch VARĀH. BRH. S. 51, 21. 60, 19. BRH. 13, 1. — 4) fehlerhaft für शान्त्य; s. u. शान्त्य 1). — Vgl. मरु०.

शाक्यपाल m. N. pr. eines Fürsten RĀGA-TAR. 8, 1326.

शाक्यपुंगव m. = शाक्यसिंह VJUTP. 2.

शाक्यप्रभ m. N. pr. eines buddhistischen Gelehrten BURNOUR, Intr. 230. TĀRAN. 204.

शाक्यबुद्ध m. = शाक्यमुनि. शाक्यबुद्धोपजीविनः HARIV. 11142 (शाक्यमतं बुद्धमतं चोपजीवति ते NILAK.). HIOUEN-THSANG 1, 37. Vie de HIOUEN-THSANG 208.

शाक्यबुद्धि m. N. pr. eines buddhistischen Gelehrten VJUTP. 90. TĀRAN. 186. fg. शाक्यबोधि fälschlich WASSILJEW 314.

शाक्यबोधिसत्त्व m. = शाक्यमुनि HIOUEN-THSANG 1, 97. 310. Vie de HIOUEN-THSANG 76. 127.

शाक्यभिक्षु m. ein buddhistischer Bettelmönch VARĀH. BRH. S. 16, 15. 104, 61. KULL. zu M. 4, 30.

शाक्यभिक्षुकी f. eine buddhistische Bettelnonne DAČAK. 79, 11.

शाक्यमति m. N. pr. eines buddhistischen Gelehrten TĀRAN. 205.

शाक्यमरुाबल m. N. pr. eines buddhistischen Fürsten WASSILJEW 53. Der Name ist aus dem Tibetischen erschlossen.

शाक्यमित्र m. N. pr. eines buddhistischen Gelehrten VJUTP. 90. BURNOUR, Intr. 558. SCHIEFNER, Lebensb. 310 (80). WASSILJEW 290. 326. TĀRAN. 211. 213. 303.

शाक्यमुनि m. der Muni der Çākja, Bez. des Gründers der Buddha-Lehre AK. 1, 1, 4, 9. LALIT. ed. Calc. 202, 4. BURNOUR, Intr. 43 u. s. w. HIOUEN-THSANG 1, 358. ०बुद्ध Vie de HIOUEN-THSANG 276.

शाक्यवर्ध m. N. der Schutzgottheit der Çākja BURNOUR, Intr. 384. wohl richtiger शाक्यवर्धन SCHIEFNER, Lebensb. 236 (6).

शाक्यश्री m. N. pr. eines buddhistischen Gelehrten WASSILJEW 267. TĀRAN. 253. 255. 261. 331. auch ०भद्र genannt 253.

शाक्यसिंह m. = शाक्यमुनि AK. 1, 1, 4, 10. H. 236. LALIT. ed. Calc. 3, 20. Lot. de la b. l. 18. WILSON, Sel. Works 2, 6. 13. 32. 36. RĀGA-TAR. 1, 172.

शाक्यायनीय m. pl. N. einer Schule Ind. St. 3, 274. vielleicht fehlerhaft für शाकायनीय (WEBER's Vermuthung) oder शान्त्यायनीय.

शाक्र (von शक्र) 1) adj. (f. ई) Indra gehörig, ihn betreffend, an ihn gerichtet: अस्त्र MBH. 7, 3358. दत्तिन् KATHĀS. 115, 148. स्त्री 110, 82. माया Verz. d. Oxf. H. 59, b, 26. युग VARĀH. BRH. S. 8, 33. मन्त्र 43, 30. — 2) f. ई Indra's Gattin; übertragen auf die Durgā (neben इन्द्राणी und इन्द्रजननी) DEVĪ-P. im ÇKDr. — 3) n. das unter Indra stehende Nakshatra Ġjeshthā VARĀH. BRH. S. 6, 11. 7, 10.

शाक्रीय adj. = शाक्र 1): ०दिप् so v. a. Osten ÇATR. 2, 598.

शाक्र (von शक्र) 1) adj. a) gewaltig, mächtig: शाक्राय शक्रान् श्रोत्रिष्ठाय (Wind) VS. 5, 5. ÇAT. Br. 3, 4, 2, 5. वृषभ AV. 9, 1, 9. TBr. 3, 7, 4, 10. दिव्यस्य शाक्रस्य गन्धर्वराजस्य (मन्त्रः) KĀTH. ANUKR. in Ind. St. 3, 459. — b) zu dem Sāman Çākvara (beziehungsweise den Çakvarī-Versen) gehörig u. s. w.; zugleich mit appellativem Nebengriff: Indra TS. 2, 3, 3. 7, 5, 4, 1. VS. 29, 60. वज्र TBr. 2, 1, 5, 11. सृषभः शाक्रः (शाक्रसृषभम् Ind. St. 3, 239, b) N. eines Sāman PĀNĀV. Br. 13, 5, 17. LĀTJ. 7, 3, 11. 6, 6. 9, 11. — c) Bez. einer imaginären Art von Soma Suçr. 2, 164, 17. 169, 9. an beiden Stellen fälschlich शाङ्कर gedruckt. — 2) m. Stier H. 1237. HALĀJ. 2, 108. fälschlich शाङ्कर TRĪK. 2, 9, 19. H. 1237. MED. r. 225. शाक्र H. an. 3, 609. fg. — 3) n. N. eines Sāman, eine der sechs Hauptformen, auf den Versen beruhend, welche Çakvarī heißen, VS. 10, 14. 13, 85. 15, 14. AIT. Br. 8, 12. LĀTJ. 3, 12, 6. KAUSH. UP. 1, 5. Ind. St. 8, 67. ०पृष्ठ ÇĀNKH. ÇR. 10, 6, 1. ०गर्भ 15, 7, 3. शाङ्कर und शाक्र (lies शाक्र) n. = कन्देभेद MED. H. an.

शाक्रवर्ण n. N. eines Sāman (die Verse RV. 9, 61, 10—12) LĀTJ. 7, 2, 1. 6. 10, 5, 4. Ind. St. 3, 239, b.

शाक्र्य n. nom. abstr. von शाक्र gaṇa पुरोहितादि zu P. 5, 1, 128.

शाख्, शाखति (व्याप्ति) DHĀTUP. 5, 12. — Vgl. स्राख्.

शाख 1) m. a) eine Manifestation Skanda's, die als sein Sohn gefasst wird, MBH. 1, 2588. 9, 2487. HARIV. 157. VP. 120. MĀTSA-P. 5 im ÇKDr. KATHĀS. 20, 92. 50, 184. — b) Pongamia glabra Vent. ÇABDAK. im ÇKDr. — c) N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 339, a, 12. könnte auch n. sein. — 2) f. शाखा; am Ende eines adj. comp. f. शा AV. 4, 19, 5. BHAG. 2, 41. MBH. 4, 154. ई Spr. (II) 180. a) Ast, Zweig Nir. 1, 4. AK. 2, 4, 1, 8. 11. H. 1119. an. 2, 26. MED. kh. 6. HALĀJ. 5, 21. Im RV. ist dafür वया gewöhnlich. पक्षा RV. 1, 8, 3. वनिनः 7, 43, 1. 10, 94, 3. AV. 3, 6, 8. 10, 7, 21. मधुमती 1, 34, 4. दिव्या 11, 2, 19. AIT. Br. 4, 21. ÇAT. Br. 2, 5, 3, 4. 14, 9, 2, 15. वेतस TS. 5, 4, 4, 3. आश्वत्थी ÇAT. Br. 5, 3, 2, 5. पर्ण 1, 7, 4, 1. अर्द्र ० ĀCV. GRHJ. 1, 11, 2. फलवती 2, 6, 9. पलाश ० ÇĀNKH. ÇR. 4, 14, 7. शमी ० LĀTJ. 4, 2, 17. शात ० KAUC. 21. एक ०, द्वि ०, त्रि ० 90. KHAND. UP. 5, 2, 3. MAITRAJUP. 4, 3. JĀÉN. 2, 227. R. 2, 28, 22. 33, 15. 55, 15. 65, 5. 92, 22. 5, 29, 21. RT. 1, 26. MEGH. 42. KĀM. NITIS. 5, 81. VARĀH. BRH. S. 44, 20. 46, 25. 54, 49. 55. 55, 6. 88, 46. RĀGA-TAR. 3, 430. BHĀG. P. 3, 8, 29. 8, 5, 49. PĀNĀV. 148, 5. HIT. 17, 22. VET. in LA. (III) 4, 2. ०पवित्र Schol. zu KĀTJ. ÇR. 4, 2, 21. 40. S. 210, 3. 21. — b) die Extremitäten, Arme und Beine Suçr. 1, 65, 21. 337, 4. 340, 4. 2, 20, 13; vgl. चतुःशाख (so ist st. चतुःशाख zu lesen) n. Körper H. c. 116. = भुज, बाहु Arm H. an. MED. MĀLAV. 29. Finger NAIGH. 2, 5 wegen RV. 10, 137, 6. बाहुः पञ्चशाखः R. 6, 36, 32. Oberfläche des Körpers: कोष्ठाच्छाखां मला याति KARAKA 1, 28. शाखानुसारिणो रोगाः 11. — c) Thürpfosten (die Breite der 2 Çākha beträgt gerade so viel in Aṅgula, als die Höhe der Thür in Hasta) VARĀH. BRH. S. 53, 26. 56, 13. fg. Vgl. द्वारशाखा, welches dieselbe Bed. hat. — d) Ausläufer —, Flügel eines Gebäudes: याः शाखाः कल्पवृक्षाणां पूर्वमासन्दिज्ञेताम् । ता एव शाखा गेरुणां शालावं तेन तामु तत् ॥ MĀN. P. 49, 54. — e) Verzweigung (eines Geschlechts): वंशो बहुशाखः HARIV. 1945. — f) Abart, Species, Unterabtheilung: बहुशाखा कनताश्च बुद्धयो ऽव्यवसायिनाम्